

til en effektiv efterforskning og kriminalitetsbekæmpelse vil kunne begrænse den tidsmæssige udstrækning af sigtelser og varetægtsfængslinger. Desuden har udvalget haft til opgave at overveje, hvorvidt der inden for rammerne af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 3, litra c (om bl.a. retten til at få bistand fra en forsvarer), kan være anledning til at foretage ændringer eller justeringer af retsplejelovens regler om forsvarerbeskikkelse med henblik på at reducere sagsbehandlingstiden i straffesager.

1.2. Lovforslaget indeholder navnlig følgende hovedpunkter:

Det foreslås præciseret i retsplejeloven, at anklagemyndighedens afgørelse af tiltale spørgsmål skal træffes inden rimelig tid. Er sigtede varetægtsfængslet eller under 18 år, skal afgørelsen træffes hurtigst muligt.

Der foreslås en ny lovbestemt pligt til at underrette sigtede ved langvarige sigtelser om, hvorpå sagen beror, og hvornår afgørelsen kan forventes truffet. Efter forslaget indtræder denne underretningspligt 1 år og 6 måneder efter sigtelsestidspunktet.

Det foreslås, at der i retsplejeloven indsættes en ny bestemmelse om en vis, begrænset domstolsprøvelse af den tidsmæssige udstrækning af sådanne langvarige sigtelser. Efter den foreslåede bestemmelse kan retten undtagelsesvis fastsætte en frist på mindst 3 måneder og højst 1 år for anklagemyndighedens afgørelse af tiltale spørgsmålet, hvis der efter en samlet vurdering af hensynet til den sigtede, forurettede, sagens beskaffenhed og omstændigheder samt sagens samfundsmæssige betydning er særlig grund til at kræve fremskyndelse af anklagemyndighedens afgørelse af tiltale spørgsmålet.

Retsplejelovens § 733, stk. 2, om rettens nægtelse af at beskikke den advokat, som sigtede ønsker, foreslås ændret, således at hensynet til sagens fremme kommer til at indgå i afvejningen med større vægt end efter gældende ret.

Det foreslås, at der i retsplejeloven indsættes en bestemmelse, hvorefter retten skal fremme enhver sag med den hurtighed, som dens beskaffenhed kræver og tillader. Desuden skal tidspunktet for hovedforhandlingen så vidt muligt berammes inden for 2 uger efter, at retten har modtaget anklageskriftet mv., og hovedforhandlingen skal fastsættes til et tidspunkt, så sagen kan gennemføres inden rimelig tid.

Med lovforslaget lægges der endvidere op til en højere grad af sagsstyring med henblik på at sikre, at sagen ikke unødigt forsinkes. Der foreslås således en ny

lovregel om parternes adgang til at anmode retten om forhåndsberømmelse af sagen, og den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 849 om afholdelse af forberedende retsmøder foreslås udvidet.

Med henblik på at opnå en begrænsning i varigheden af varetægtsfængslinger foreslås det, at varetægtsfængsling i sager, hvor sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven ikke kan medføre fængsel i 6 år, som udgangspunkt ikke kan finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 6 måneder. Det foreslås, at i sager, hvor sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, kan varetægtsfængsling som udgangspunkt ikke finde sted i et sammenhængende tidsrum på mere end 1 år. Hvis den sigtede er under 18 år, foreslås det, at disse frister fastsættes til henholdsvis 4 og 8 måneder. Varetægtsfængsling ud over disse frister kan alene ske, hvis der foreligger særlige (eller hvis sigtede er under 18 år helt særlige) omstændigheder.

Desuden foreslås der indført krav om skriftlighed ved anklagemyndighedens anmodning om fortsat varetægtsfængsling og skærpede krav til rettens begrundelse i kendelser om varetægtsfængsling, herunder hvis retten finder grundlag for varetægtsfængsling ud over de frister, der er nævnt ovenfor. Det foreslås herudover, at retten allerede på tidspunktet for berømmelse af hovedforhandlingen efter modtagelse af anklageskrift skal kunne bestemme, at en varetægtsfængsling skal fortsætte uden yderligere forlængelser indtil domsafsigelsen. Den tiltalte kan dog løbende anmode om rettens afgørelse af, om der skal ske fortsat fængsling.

Det foreslås at udvide mulighederne for at afholde retsmøde før hovedforhandlingen med henblik på såkaldt anteciperet bevisførelse (bevisførelse før selve hovedforhandlingen), således at dette også kan ske med henblik på at begrænse varigheden af en varetægtsfængsling.

Med henblik på en generel forenkling af behandlingen af ankesager foreslås det, at anklagemyndighedens anke til skade for tiltalte ikke længere skal forkyndes, men at tiltalte kan underrettes om anken ved almindeligt og anbefalet brev. Endvidere underrettes bl.a. byretten og tiltaltes eventuelle forsvarer, således at den tiltalte også ved at tage kontakt til disse kan få oplyst, om sagen er anket. Den tiltalte vil i forbindelse med domsafsigelsen blive vejledt om, at anklagemyndigheden kan anke på denne måde.

Endvidere foreslås det, at landsretten skal kunne bestemme, at en indanket dom ikke skal oplæses ved hovedforhandlingens begyndelse, såfremt retten finder